

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VIII.

Broj 32

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godišne iznosi za domaće pretplate-
nike K 1.70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2.25. Na pol i na cijelu godišnu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 litara.
Uprava i uredništvo nastaju se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru
10. kolovoza 1913.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u re-
dakcionom dijelu 20 lit. u oglasnom 10 lit. Za oglas, koji
se više puta uvrćuje, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

OTKRIĆE SROMENIKA LJUDE- VITU ŠMIDHENU.

Danas otkriva Samobor spomen-ploču Ljudevitu Šmidhenu. Otkriva je na općinskoj kući, u kojoj je on snovao, borio se i radio za napredak i preporod Samobora, i gdje je svu snagu svog bistrog uma i jakе istrajnosti stavio u službu našeg zavičajnog tla.

Današnjom slavom odmjenuje naše gradjanstvo dio svoje harnosti Šmidhenu za djela, što ih je učinio za Samobor stvorivši preduvjete za njegov dalji razvitak u naprednom i modernom pravcu, koji razvitak i jest danas najaktualnija zadaća, oko kojeg treba da se kreću naše brige i osnove.

Kad se uzme na um, u kako je teškim i tijesnim prilikama ostvarivao Šmidhen svoje radne osnove i napredne programe, kojima je zahvaćao svaki pedalj naše domaće zemlje, te s kakvim se predrasudama imao da bori u svojem radu i staranju, onda on doista dvostruko više zaslužuje ovu hvalu i počast, što mu je danas iskreno i otvoreno prinosi naše gradjanstvo.

Istina ove borbe, trnovite staze i grki časovi to je običajan udes svih, koji hoće da probijaju nove putove, pa on nije mimošao ni Šmidhena, kad je izvodio svoje planove, protiv kojih su se mnogi toliko dizali; jedan iz nezazumijevanja, a drugi možda tek od prsta inata. No baš ovaj slučaj sa Šmidhenom, komu se — isa kratkog vremena kasnije — drže spomenik uz odobrenje svega našeg općinstva i uz općinske sposobnosti, da je njegov rad bio zaslužan i blagosloven za naša mjesto, treba da nas uči, kako je zaista krivo, kad se i danas često stavljaju bezrazložne zaprete otkaza, koji lete novim i našim uredbama da oprotive daljnje stepenice u razvoju našeg domaćeg kraja. Ali će se iz ovoga slučaja crpiti ova poeva unje-
ona nauka za budućnost, onda će ova za-
stažena slava Šmidhena iasti još i ta do-
bre strana, da i u poraznom pravcu do-
nosu svojih plodova.

Naše, da se ovaj spomenik digno za-
staženo načelom i namjerom pobornim
u logodnji borbeni i napredni uredbi u
Samoboru, nitko je u dobi našeg gradjan-
stva, nitko je opentao i našio na potpuno
sodovoljstvo i općinske gricajnje. To je to-
leđer jedna svijeta strana domaćije pro-
stava, jedna svijetliva pojavo, koja treba da
danas napreduje sigurno i krasno. Baš o
ovog razloga, bez ovako je potrebna obilje-
stava doista ovako ni Šmidhenova spomen-
ploča, te se sa ova ovako jednako rado
prihvatiti domaći strani i ljudi, što nas ova

na rodnoj grud. kao i oni, što su se otisli u bliži ili dalji svijet. To pak još većma diže vrijednost današnje slave, jer se vidi, da ju je diktirala čista ljubav, plemenita harnost i duboko poštovanje prema sjeni Ljudevita Šmidhena.

Samobor je ispunio svoju dužnost. Danas pada velo sa spomenika Šmidhenova. U ovom slavju otkrića sudjelovat će čitav Samobor bez razlike. To će biti manifestacija čistog lokalnog patriotizma i dužna pijeteta spram muža, što je stekao neprolaznih za-
sluga za naš zavičajni kraj. Za to se i dan-
nas izvija iz duše našeg gradjanstva jedan skladni i zanosni pokrik, komu se i mi od
srca pridružujemo:

Slava Ljudevitu Šmidhenu!

LJUDEVITU ŠMIDHENU.

Dršku tvoje borove i jela
na Stražniku, posred Anin-dola,
lišća šapat kroz aleje tihе,
gdje su brda nekod stala gola.

Cvijete diglo glava, travke male
pokraj parka, do puteljka bijela,
od latica zadah mirisna
sipati se stao na rondela.

A slavaji, ptice razoranke
sve su danas prošle iz doline,
pa u luga na granama sećnim
pjesma svoji čara i miline.

A u Tvoje danas Samoboru
gdje se Tvoja časa djela kriju,
svetac dan se slavi. Pobiti ori.
S kuća bijelih barjaci se vijaju.

Tvoj je danak. Gradjanstvo ti harno
spomen dala, trajna počast daje. —
S neprestom će Samobora našeg
Tvoja ime uvijek da sjaje.

Samobor, 10. VII. 1913.

Bogdan Toni.

LJUDEVIT ŠMIDHEN.

K otkriću njegove spomen-ploče.

Prad čitri dana navršilo se upravo
petnaest godina, što je svijetli zaklopio oči
čovjek, što će se ina vada u platonu i sa
svojim dušom spomenu i našim našega
rodnog mjesta, — Ljudevit Šmidhen. Za-
sluge Šmidhenove po razvitak Samobora po-
znate su u glavni vrijeme ovakova Samo-
bora, na da je u prvom bitu o uštan vrlo
malo govora, i na da ova o njegovom
općinskom radu izgubiti cjelovit pregled.

Što Samoboru, i stariji i mladi, koji
se još nitko ne mogu spitati Samobora predm-
lanoviti vremenom, imadu naširoviti dojam

da je on iz Samobora, jednoga zapuštenoga
ovećega sela, stvorio gradić uredan i čist,
da mu je u svojoj dalekovidnosti osim
uvjeta potrebnih za svagdanji čovjeka do-
stojni život, stvorio još i preduvjete za nje-
gov kasniji razvoj, kojega je on samo naslu-
ćivao, a nije ga vidio, ni doživio.

Istina je, da je Šmidhen u svako doba
imao i vrijednih suradnika, ali je istina, da-
je imao znatno više protivnika, nenavidnika
i ljudi, koji nisu imali shvaćanja za njegov
rad i za njegove dalekosežne osnove. Sva-
kako stoji, da je on bio glavna volja, koja
je radila, i glavna energija, koja je suzbi-
jala ili mimoilazila protivštine. I tako njegov
rad daleko nadilazi djelovanje njegovih tihih
i javnih suradnika i preporod će Samobora
za vada biti spojen s njegovim imenom.

Ljudevit Šmidhen rodio se u Samoboru
23. srpnja 1822. Roditelji njegovi, Ferdinand
i Ana, rođena Sokačić-Pitanec, doselili su
se u Samobor po svoj prilici početkom dva-
desetih godina prošloga stoljeća i to valjda
iz doljaje Kranjske ili južne Štajerske. Toč-
nih podataka o tome nema. Otac Šmidhenov
bio je sedlarski obrtnik, stekao je u Samo-
boru kuću (sada Šmidhenova ulica 26) i
ostaloga zemljišta, te je ondje i umro god.
1835., ne navršivši ni četrdesetu godinu ži-
vota. Majka Ljudevitova umrla je g. 1881.
u visokoj starosti.

U Samoboru svrlio je Ljudevit trivi-
alku (tri razreda osnovne škole) te je bio
djak Herovičev, što će reći, da je čestito nau-
čio glavne predmete potrebne za život, čit-
tanje, pisanje i računanje, što mu je to bolje
došlo, što daljnjih škola nije polazio. Svr-
šivši trivialku, stupio je u nauku svome
ocu te izučio sedlarski obrt, a tada prema
tadašnjemu vrlo dobromu običaju počeo u
svijet.

Kuda je Šmidhen putovao nije nam
poznato, no vjerovatno je, da je utijedio
stope drugih mladih obrtnika, a i intelligen-
cije naših krajeva, te putovao po Austriji i
Njemačkoj. Zna se sigurno, da je njegovo
putovanje trajalo vrlo dugo, a iz njegovoga
kasnijega djelovanja vidimo, da nije putovao
slijep, nego da je mnogo vidio i naučio i
stekao mnogo korisnoga iskustva.

Koncem četrdesetih godina nalazimo
Šmidhena opet u Samoboru i to kao ugje-
dnoga mladoga čovjeka, jer jedino kao takav
mogao se zaposliti i dobiti ruku Elizabete iz
odlične, imućne i tada vrlo upliva obitelji
Glasč, čiji najvidjeniji član pozniji našim
samoborski. Ova je sveza s obitelji Glasč
bila — kako ćemo vidjeti — od odlične va-
žnosti po kasnije djelovanje Šmidhenovo.
Vjenčanje obavio se g. 1850., a mladi se
suprug tadašnjem trinaestogodišnjem bratu do-
bili dvije kćeri Lovjaku, poznije udala Bi-
čen i Ana, sada udova Bohovec.

Zanimljivo došlo je Šmidhen u potuđaj
imućna gradjanina, a naravno posljedica
toga, kao i uglavni Šmidhenova bijela, da
se počeo baviti trgovinom na veliko, propu-
stivši obrt svojoj mlađoj imućnoj braći. Tu-

govao je Smidhen raznim vrstama žita, koja je trgovina u doba, dok još nije bilo parnih mlinova, osobito cvala. Povlačio je žito ponajviše iz Siska, te njim opskrbljivao domaće trgovce i mlinare. Otvorio je i pecaru šljivovice na veliko (na Griču, sada posjed Jos Budija), te u tu svrhu kupovao šljive iz čitave okolice. Trgovina čini se da mu je napredovala dobro. U to vrijeme pada proširenje njegovoga znatnoga nepokretnoga imetka, u koliko ga nije po roditeljima baštiniio i priženio.

Godine 1863. umrla mu je žena Elizabeta ostavivši mu nabrzi nedorasle kćeri. Još prije smrti ženine, naime god. 1862. počinje javno djelovanje Smidhenovo. Početkom te godine izabran bje on sucem općine samoborske. Općinski sudac u ono doba nije bio ono, što mi danas nazivljemo mjesnim sucem, nego je bio u prvomu redu upravljač i vodič općine, koja je za onda imala daleko veću autonomiju negoli danas, — bio je dakle ono, što mi danas nazivljemo gradskim načelnikom, a sudačka je vlast bila samo jedna od njegovih funkcija.

Razumije se, da su se za ovako ugledno i uplívno mjesto kako drugdje tako i kod nas često borili i pojedinci i čitave stranke pa je i Smidhenov izbor za suca bio posljedica jedne ovakove stranačke borbe. U ono je vrijeme Samobor bio podijeljen na dvije stranke, kojima je porijetlo i obilježje bilo doduše političko, ali u kojima su obiteljski i osobni interesi igrali veliku ulogu. Početak obim strankama valja tražiti još u ilirskim vremenima. Jedna je stranka bila narodnjačka, smatrala je Strossmayera svojim duševnim vodjom i priklanjala se više k Austriji. Druga je stranka bila unionistička, proistekla iz oporbe protiv austrijskoga centralizma i vidjela je spas domovine u što tjeđnoj svezi s Ugarskom. Na čelu narodnjaka u Samoboru bijaše obitelj Glasić, a pripadale su joj stranci među ostalima i obitelji Reizer i Wiesner. Na čelu unionista bila je još od ilirskih vremena obitelj Sulyok de Karaszos, a pripadale su njoj i u kasnije doba uz ostale obitelji Praunsperger, Jurčić, Štoc i stariji članovi obitelji Bahovec, dok se je mlađja generacija kasnije priklonila posve narodnjacima.

Kako je Samobor bio vazda opozicionalan, razumije se, da je u vrijeme apsolutizma bila na kormilu antiaustrijska unionistička stranka. Sucem općine bijaše u to vrijeme Aleksa pl. Sulyok. Kad je g. 1861. i u nas dokinut apsolutizam i uveden ustav, moćno porasloše krila svim narodnim osjećajima, a narodnjaci, koji su za vrijeme apsolutizma također znatno ohladili prema Austriji, dodjoše svagdje pa tako i u nas do moći i upliva.

Glasićeva stranka, porasla brojno, postavila je god. 1862. prigodom općinske reorganizacije svoga kandidata za sudačku čast i to jamačno čovjeka, kojega je među svojima smatrala za tu službu najsposobnijim i tako je Smidhen primio u svoje ruke sudbinu Samobora.

Da taj izbor nije bio još, posvjedočili su daljnji događaji. Novi sudac, pokazavši se već i prije agilnim u svome privatnome životu, prenio je svoju agilnost i na poslovne općinske. Kao čovjeka, koji je putovao i vidio mnogo svijeta, jamačno je mnogo smetala tadanja zapuštenost Samobora. Ulice, a djelomice i sam glavni trg, bile su izrovanne grabama, kojima su tekle iz kuća razne izmetine, okružujući na daleko zrak. Preko graba vodili su u kuće neugledni mostići, kakovih danas nalazimo još samo na kraju Rambergove ulice. Ulice uz Gradnu bile su izvrnute hirima toga našega domaćega potoka, koji je i u samome mjestu imao rukava i otoka. Sto koraka od središta mjesta rasprostranjivale su smrad općinska drvena klanica i istotako drvene i nečiste općinske mesnice, koje su bile leglo tisuća upravo egzemplarnih štakora. Na drugoj strani, i opet sto koraka od središta mjesta, bila je mrtvačnica, ruglo svim sanitarnim mjerama, sa slabo zatvorenom grobnicom, u koju su se bacali ostaci ljudskih tijela iz sekcija. Sajtmište i groblje bilo je — da tako kažemo — istovjetan pojam; granice jednoga

i drugoga bile su vrlo labave. Prekrasna okolica, na kojoj se je mogla sagraditi budućnost Samobora, bila je ili zarasla već trulom šumom ili pako opustošena do goleteti, na kojoj je raslo tek trnje i kupinje.

Ovdje je i započelo djelovanje Smidhenovo oko preobrazbe Samobora. Janin dol čiju je vrijednost po Samobor Smidhen već tada shvatio, bio je prvi početak. Silna trnovita šikara, kojom je bio obrastao, bila je sve uz protest nekolicine posjednika ovaca i koza iskrčena, iskrčeno zemljište zasadjeno murvama iz školskoga vrta, rasparcelirano i izdano u zakup. Na sadjenje perivoja nije se tada još moglo misliti. Trebalo je proteći još dvadesetak godina, dok se je na onoj pustoši uhvatilo dovoljno zemlje, na kojoj mogaše — i opet zaslugom Smidhenovom — nići današnji perivoj.

U isto vrijeme pobrinuo se Smidhen i za najvažniju kanalizaciju mjesta. Osobitom rugobom odlikovala se tadašnja Lončarska (sada Rambergova) ulica, prvi dojam, što ga je stekao stranac došavši u Samobor. Smidhen dade sagraditi kanal od Gizničke ceste Samostanskom i Lončarskom ulicom, a u ovoj potonjoj i trotoar i rigol, podavši joj na taj način današnje gradsko lice.

Nakon toga uredio je Smidhen umjesto dotada slabo prohodnoga puta vrlo dobar kolnik, što ga danas nazivljemo Gizničkom cestom. Kolnik taj uredjen bje sve do granice općinske. Daljnji posao bila je kanalizacija Starogradske ulice sve do ispod Grgasovoga mlina.

Fran Hrčić.

(Slijedi.)

Proslava otkrića spomen-ploče Ljudevita Smidhena u Samoboru

bit će u nedjelju, 10. o. mj. u 11 sati prije podne uz ovaj raspored:

1. Zajc: „Samoboru“, pjeva hrv. pjev. društvo „Jeka“.
2. Govor trg. zastupnika g. Frana Hrčića, kojim u ime građanstva predaje spomen-ploču na čuvanje trg. općini.
3. Govor načelnika slob. i kr. trgovišta Samobora, g. Mirka Kleščića, kojim prima ploču pod zaštitu trg. općine.
4. Bogumil Toni: „Ljudevitu Smidhenu“. Pjesma posvetnica. Govori gdjica. Dragica Milaković.
5. „Lijepa naša domovino!“ pjeva hrv. pjev. društvo „Jeka“.
6. Mimohod svijlu domaćih društava pred spomenikom uz svirku sokolske fanfare.
7. Poslije podne u 4 sata ljetna zabava „Jeka“ spojena sa pučkom svečanosti u Anin-perivoju. U slučaju nepovoljna vremena zabava je u Hotelu Panziona u 8 sati uveče.

Domaće vijesti.

Novi župnik u Samoboru. Župnikom u Samoboru imenovan je veleč. gosp. Milan Zjajić, učitelj vjere u kr. zem. višoj djevojačkoj školi tycanskoga smjera u Zagrebu.

Novi župnik rođen je u Lipovljanima 2. rujna 1877. Bogoslovske je nauke svršio u Zagrebu, te je g. 1900. zaređen za svećenika. Službovao je kao kapelan u vanjskim župama, a kao učitelj vjere kroz duži niz godina u Zagrebu.

Siiovi kao revan i savjestan svećenik, a njegova lijepa svojstva u socijalnom pogledu općenito se priznaju. Veleč. je prijatelj crkvene glazbe, pa je za njega rasvoj u Hrvatskoj stekao velikih zaslug. On je i glavni urednik „Sv. Cecilije“ organa za unapredjenje crkvene glazbe.

Lijepa vijest Hrv. umjetnik prof. Robert Frangeth prispio je u Samobor na ljetovanje sa svojom obitelji.

Hrv. pjev. društvo „Jeka“ pristupio je kao član utemeljitelj gosp. Franjo Reizer ml. Odbor „Jeka“ zahvaljuje vrijednom dobrotvoru.

„Samoboru“. To je naslov popijevke, što će je danas „Jeka“ pjevati pred spomenikom Ljudevita Smidhena. Zanimljivo je postanje ove pjesme. Bilo je to 12. rujna 1875, na banketu iza posvete društvenog barjaka „Jeka“. Ondje se nalazio uz mnoge druge zagrebačke odlične goste maestro Zajc te Dr. Zahar. Kod zdravice Samoboru potonji uze papir i napiše pjesmu posvećenu Samoboru, a Zajc odmah uglaubi tekst. Pjesmu „Samoboru“ još su iste večeri pjevali nekoji vrsniji pjevači. — Danas će je pjevati „Jeka“ iza punih 38 godina, nakon što je prvi put pjevana, a irvodit će je pred pločom Smidhenovom, čiji je sav rad bio namijenjen Samoboru.

Sjednica trgov. zastupstva. Za srijedu, 6. o. mj. bila je zakazana sjednica trg. zastupstva, no bilo je gotovo jasno, da se ne će moći održati, budući da se već unaprijed ispričalo 5 zastupnika. Na sjednicu je zaista došlo tek 9 članova zastupstva, pa je stoga nova sjednica sazvana za subotu 9. o. mj. u 5 sati poslije podne. Trg. poglavarstvo zamolilo je zastupnike da nefaljeno dodju na nju i to stim više i sigurnije, jer je predmet dnevnog reda, naročito glede zajma za vodovod vrlo važan i neodgodiv. — Dnevni red ove sjednice, o kojoj ćemo izvjestiti u idućem broju, jest ovaj: 1. Kontrahiranje zajma od 105 000 K za vodovod. 2. Priopćenje rješenja upravnog odbora županije zagrebačke od 15. srpnja 1913. glede sistemizovanja samostalnog vjeroučitelja. 3. Priopćenje rješenja kr. zem. vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu od 14. srpnja 1913. broj 13921. glede obloženja molba za podijeljenje pripomoći iz zemaljskih sredstava. 4. Odobrenje vozaškog statuta. 5. Otkriće spomen-ploče Ljudevitu Smidhenu na trg. zgradi određeno za 10. kolovoza t. g. 6. Molba Ivana Skareka, bivšeg pisarničkog pomoćnika za podijeljenje mirovine. 7. Odobrenje nagode od 16. siječnja 1913. sklopljene s Viadojem Pristerom radi smetanja posjeda. 8. Molba pogorjelog sela Podgorje za potporu. 9. Eventualije.

Molbe za zem. pripomoći za škole. Kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu izdala je naredbu, koja određuje, kako valja oblagati molbe općina za podijeljenje pripomoći za novogradnju škole i učiteljskog stana. Te molbe imaju se predložiti za godinu 1914. najkasnije do 1. veljače 1914. Obložiti se imaju zaključkom zastupstva o osnovanju, dotično proširenju škole, zapisnikom o doprinosbenoj raspravi, troškovnikom i gradjevnom osnovom, iskazom školskih sposobnjaka, te žiteljstva dotične školske općine i dr. Izvještaji, kojima se podnose molbe imaju sadržavati prijedlog županijske oblasti te biti vidirane po velikom županu. Prekasno predložene molbe ne će se uzeti u raspravu.

Sistemiziranje mjesta samostalnog vjeroučitelja. U posljednoj sjednici žup. upravnog odbora zaključeno je većinom glasova, da se na osnovi § 209. škol. zak. predstavka župnoga ureda u Samoboru od 23. srpnja 1912. upravljena na nadbiskupski duhovni stol u Zagrebu radi sistemizovanja samostalnog kateheta kao neosnovana otputi s razloga, jer u Samoboru nema više pučke škole nego samo jedna nija pučka škola u 6 učiteljskih osoba, budući da ženaka stručna škola nije samostalan zavod nego pod upravom pučke škole, te njezine polaznice ne uče drugih predmeta doh ručnoga rada, osim ne toliko polaznica ispod 14 godina, koje su glede vjeroučitelja opatovničarke, te u ovima i valjeze ovaj oblikovni predmet. Prema § 209. škol. zak. nema dakle uvjeta, da se u Samoboru sistemizuje poseban samostalni kateheta.

Što se tiče drugih škola u Lugu, Parčakova, Podvrh u Samoboru i Mirnovcu i obuke u vjeroučitelju, to spada pod općinu Podvrh, a ne pod Samobor, za to se ne može ni ovdje uzeti uobzir kako to hoće predstaviti. Ujedno se prvi dio zaključka zastupstva trg. Samobora od 24. listopada 1912. u ovom predmetu potvrđuje, a glede drugog dijela zaključka t. j. prijedloga dra. Ojuna Horvata, utoliko bi se mogli za vje-

rouku upotrijebiti i Franjevci, ne može se ništa odrediti, jer je to predmet međusobnog sporazuma između župnika i franjevaca, a prema citiranom §-u dužan je vjerouku obučavati župnik ili njegov zamjenik. — O ovoj odluci ima se obavijestiti školski odbor i opć. zastupstvo.

Samoborski trgovci i obrtnici i otkriće spomen-ploče. Kako nam javljaju, samoborski trgovci i obrtnici zaključili su, da će za vrijeme otkrića spomen-ploče Lj. Smidhenu, t. j. od 11—12 sati prije podne zatvoriti svoje poslovne prostorije.

Koncert ferijalnoga orkestra U subotu, dne 2. o. m. j. imali smo prilike, da se uvjerimo, kako se u Samoboru još uvijek može skupiti dovoljno mladih glazbenika za manji orkestar. To ističemo kao prvu i glavnu zaslugu ferijalnoga orkestra i to zato, jer nam jasno govori, da bi kod nas mogao postojati isto tako i permanentni orkestar. U ovim bi oskudnim vremenima bio lakav glazbeni zbor u Samoboru prava blagodat. — Članovi ferijalnoga orkestra dijelom su Samoborci dijelom pak stalni naši ljetovišni gostovi. Sto se tiče samoga koncerta, može se reći, da je krasno ispao. Komadi na programu ne spadaju među tehnički baš najteže, ali su zato izvedeni s velikom lakoćom i sigurnošću, radi česa ide najveća hvala dirigenta i korepetitora g. Vanjeka. Spomenuti nam je još solo g. Zeca, komu se je od lane i onako opežan glas kolosalno razvio. On je i po razvoju glasa, grlene tehnike i po shvaćanju na najboljem putu.

Sjednica opć. zdravstvenog odbora. Za petak poslije podne sazvana je bila sjednica opć. zdravstvenog odbora u trg. vijećnici. Zdravstveni odbor je sazvan na osnovu naredbe zem. vlade od 7. lipnja t. g., da se izjavi o profilaktičnim mjerama protiv tuberkuloze, budući da je prema statističkim podacima utvrđeno, da pomor s tuberkuloze u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji ne pada, već je stacioniran, dok u inozemstvu pada postepeno. Članovi zdravstvenog odbora imaju se izjaviti, kako bi prema mjesnim prilikama udesili i provodili plemenitu službu prosvjetavanja naroda u onim slojevima, s kojima su prema zvanju ili društvenom položaju u stalnom dodiru, te koje daljnje preventivne i profilaktične mjere smatraju nužnim. Predmet dolazi i pred trgov. zastupstvo.

Uporabne dozvole. U četvrtak je oblasno povjerenstvo pregledalo novu kuću g. Čečeka na Griču, te kožarsku poslovnicu g. M. Neumana (iza mlina Šimčeva), te je obojici podijelilo uporabne dozvole za ove novogradnje.

Popora obiteljima pričuvnika. U trg. općini Samobor dobile su tri obitelji pričuvnika popora po 70 K.

Is predložba. Budući da je veći dio našeg današnjeg broja posvećen Smidhenu, morali su ovaj put izostati neki dopisi i članci, pa molimo gg. dopisnike, da ovo izvole uvažiti.

Štrabice „Društva za poljoplovanje“. U sabirnim štrabicama Društva za poljoplovanje Samobora uništeno je u Pečkoj štrabici K 948, u gostonici g. Ivana Budija K 952. — Društvo molit sve prijatelje naprotiv Samobora, da se sjele darovima društvene svrhe.

Is vatrogasnog društva. U posljednjak je boravio u Samoboru tajnik vatrogasne zajednice gosp. Mirko Kolarić, te pregledao gošta društva, a naročito parajući na kojoj se nedavno izvedeni neki popravci.

Q. Kolarić izjavio se se zadovoljstvom o druš. gostima što ih je našao u gostonici. U pečkoj zajednici zajedničkog tajnika, koji je prije 25 godina počeo prvu samolje vatrogasne izobrazbe našoj vatrogasnoj četi, privodilo je društvo malo zaboravi u Antiparivoje, kod koje je izmijenjeno više uređaja servisa. Zanimljivo je, da je danas još samo 8 članova, koji su našli u društvu od njegova osnivanja.

† Marija Skarek, supruga posjednika, umrla je ovdje 3. o. m. j. nakon duge i teške bolesti. Sahranjena je uz saučešće općinstva na ovdašnjem župnom groblju u utorak prije podne, Bila joj laka zemlja!

† Magdalena Novak, udova posjednika, umrla je nakon duge i teške bolesti jučer ujutro, te će biti danas, u nedjelju u 5 sati poslije podne pokopana na ovdašnjem groblju. Njezin suprug Makso Novak umro je prije par mjeseci, a zajedno su starci još u veljači o. g. proslavili zlatni pir. Pokoj joj vječni!

Izbor zastupstva u općini Podvrh. Kako je već bilo javljeno, nije prigodom izbora opć. zastupstva nitko od maloporezovnika dobio natpolovične većine, pa je ovaj izbor ostao bez rezultata.

Usljed toga je sada kotarska oblast raspisala novi izbor na dan 19. kolovoza u 8 sati prije podne u zgradi poglavarstva općine Podvrh.

Izborni čin traje, dok će se i jedan izbornik nalaziti na biralištu.

Is općine Sv. Martin. Javljaju nam: Protiv bivšeg bilježnika ove općine, Leopolda Logera vodila se istraga kroz 4 dana. Vodio ju je kr. žup. tajnik g. Vukovac uz sudjelovanje kot. upravitelja g. pl. Thanoffera. Istraga je iznijela na vidjelo nebrojene neurednosti, a među ostalim i to, da je Loger za razne manje usluge primao od siromašnog naroda neobično visoke svote.

Lovrentski sajam. Ovaj sajam drži se na dan sv. Lovre, no kako je ovaj svetac pao danas na nedjelju, to će se sajam održavati sutra.

Mladi kradljivci. Već dulje su se vremena događale razne krađe izvedene na drzak način po Gornjem kraju, a da se nije moglo ući u trag počiniteljima. Oružničkoj ophodnji u Samoboru pošlo je sada za rukom otkriti te kradljivce. To su Tomo Norčić od 19 godina, Tomo Bišćan 17 g., te Julijo Račić također u dobi od 17 g. Svi su iz Gregurić brijega.

Ani Sufaj iz Samobora, Gornji kraj, ukradli su 5. kolovoza kokoš i 1 kg. suhe slanine, koju su pojeli, a iz klijeti u vinogradu „Palaičak“ pokrali su 35 litara vina provalivši pod. Kako je u „blau“ Ana Sufaj imala pripravljeni sirni kolač, pojedoh i njega i zališe ga onda vinom. — Istoj Ani Sufaj ukradli su još 50 komada ovogodišnje cijepijene loze. Tomo Norčić i Tomo Bišćan okrali su dalje — potonji u ovom slučaju svog vlastitog oca — na višeputa, te mu odujeli 87 K 40 lit. u gotovom i 25 litara keraze sa tavana — Mati Kirinu odnijela su ova dvojica također pol vagana kukuruza. — Josipa Garasika, Gornji kraj br. 2 odujeli su jedan bat za kamen, barilec, željezne lopate, ščite i druge slične predmete.

Glavni krivci izgledje da su Tomo Bišćan i Tomo Norčić, dok se Julije Račić brani, da on nije učestvovao u njihovim krađama, do jedino, kad je pio vino na tuđi račun. No to da je učnio za volju društva.

Mladi kradljivci pokupovali su ukradeni novac razni predmete po Samoboru, a kuruzi također unovčiše. Istragu protiv počinitelja vodi pristalnik dr. Müller, te će speti biti dostava ustupljeni državnom odvjetništvu.

Krađa. Stjepanu Fruštu ml. u Samoboru ukradeno je u razdoblju od 1. do 4. o. m. j. iz bašte sa stabala oko 1/4 vagana kruške vrijednih 10 K. — Podnesena je prijava odu.

Štrabice sajam. Na tjedni sajam 2. o. m. j. dogovoreno je 108 kom. svijeća, od čega je prodano 60 komada.

Uzavil u Samoboru od 3. do 10. kolovoza.

Marija Štarek, supruga posjednika, 70 god., Romburgova ulica, od grješke na srcu.

Magdalena Novak, udova posjednika, 75. god., Taborec, od starosti.

Gospodarstvo.

Poziv vinogradarima. U smislu § 66. zak. čl. XVIII : 1898 imade se obaviti popis vinogradara glede pogodnosti oprosta od plaćanja poreza na pice ovogodišnjeg priroda vina. Usljed toga pozivaju se vinogradari, da količinu priroda vina, koju se nadaju ove godine postići, prijave najkasnije do 15. rujna t. g. kod trg. poglavarstva, jer će inače gubiti pomenutu pogodnost.

Neprilike vinogradara. Unatoč nepovoljna vremena, koje je trajalo punih 6 sedmica, uspjelo je vinogradarima marljivim škropljenjem vinograda obraniti ih od peronospore. No nije od oidiuma. Ovaj se posljednjih dana u nekim vinogradima rapidno raširuje, gdje se grozdje površno ili nikako prašilo, a nije ga se ni škopilo.

Mi smo već ranim ljetom upozorili u našem listu vinogradare, da valja biti na oprezu, jer oidium prijeti, budući da se već prošle godine u jačoj mjeri pojavio. Koji su po 5 puša škropili i nastojali da bude i grozdje dobro poškopljeno i svake sedmice u srpnju ponavljali prašenje, ti su u odbrani od oidiuma uistinu uspjeli.

Grozdju, koje je djelomično zaraženo a nije uslijed zaraze u razvoju zaostalo, može se još daljnja zaraza spriječiti marljivim sumporenjem. U najnovije se vrijeme preporučuje zaraženo grozdje poškopljati kalijem hiper mangana tom. Naš gosp. izvjestitelj g. P. Cesar dat će onima, koji se na njega obrate, potanju uputu o uporabi ovog preparata, a i sam preparat besplatno, u koliko ga još ima na raspolaganje.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Jeratović.

Javna zahvala.

Obrtno-radničko društvo „Napredak“ ovime usrdno zahvaljuje gdji. Ani Golešić, udovi iz pokojnog ovodruštvenog predsjednika g. Franje Golešića, koja je posmrtninu od 40 K, koja joj je pripadala po društvenim pravilima, dobrohotno darovala za bolesničku blagajnicu ovoga društva.

Za odbor društva „Napredak“.

U Samoboru 6. kolovoza 1913.

Predsjednik:
Josip Kocijanč.

Blagajnik:
Filip Šimoc.

Stan sastoji se iz 4 soba i nuzprostorija eventualno cijela kuća za iznajmiti mjesečno ili godišnje. Upitati kod g. ravnatelja A. Rumenića.

Prodajem kuću sa nuzgradama i vrtom. Poblize kod A. Kalina, Obrtnička ul. broj 5.

VOZNI RED

na samoborskoj željeznici
vrijedi od 1. srpnja 1913.

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb u 5^h, 7 i 9 prije podne, i 1 i 6 poslije podne te 8 uvečer. — Nedjeljom i blagdanima kreće još jedan vlak u 9^h uveče.

Vlakovi, što kreću iz Samobora u 5^h i 7 prije podne, te u 1 i 6 poslije podne polaze i do Kolodvorske ceste kod južnoga kolodvora.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7, 10^h i 11^h prije podne, 2^h, 6 sati poslije podne te u 8 sati uveče. — Nedjeljom i blagdanima kreće još vlak u 3^h poslije podne i 9^h uveče, dok vlak u 6 poslije podne izostaje.

Svi vlakovi oalm u 8 i 9^h uveče polaze i od Kolodvorske ceste kod južnoga kolodvora 4 časa prije, negoli vlak kreće sa glavna postaja.

Naučnika za kolarski obrt traži
Nikola Četanić u Sa-
moboru.

Svaki Hrvat rabi samo
Alabaster pastu
i vodu,
koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a
prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.
Za dobiti u Samoboru u
Ljekarni g. Mirka Kleščića.

Prodaje se kuća
u Gajevoj ulici br. 14. Upitati se kod ured-
ništva „Samob. Lisi“.

Sl. općinstvu trga Samobor i okoline
preporučujem svoj veliki izbor
ogrlica i košulja
za muške, kišo- i suncebrane, kao i upravo pri-
spjele lijepe

proljetne štolove
za ženske haljine.
L. ROSENBERGER
trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg.

Izvršni fini
bijeli i raženi kruh
iz glasovite Wieland-Guthardove pekare u Zagrebu
svaki dan svježi,
Limuni, narandje, datulje, smokve i sva ostala
specerajska roba dobiva se kod
Josipa Bračuna
Rambergova ulica 2 (kraj velikog mosta).

ČATEŠKE TOPLICE
otvorene 1. svibnja.
Akrathoterma prve vrste, temperatura 40—42° R,
izvršno djeluje protiv uloga, reumatizma, bolima u
mišićima i u udovima, neuralgiji, kožnim bolestima,
eksudatu i t. d. — Stanovi i kupališni bazeni na-
novozidani, odgovaraju svjema higijenskim zah-
tjevima. Dobra i jeftina opskrba.
Kupališni liječnik dr. Mijo Juratović.
Daljnje obavijesti daje uprava „Čateških to-
plica“, pošta Brežice.

Kolače, slastice, narandže, limone
uvijek sveže i uz jeftinu cijenu. Raz-
glednica najveći izbor imam uvijek na
zalihi. Preporučujem se cij. općinstvu
i ljetovišnim gostima.
Peter Dumić ml.

MILIJONI
upotrebljuju za
Kašelj
promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac
**Kaiserovy
Přísní Karamelly**
sa tri esencije
svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.
Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.
Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆ
Ljekarnika u Samoboru

Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.
Svratište
„k, bobačkom rogu“
Novo i trrasno uređjene sobe s električnom
rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna
kulinja, dobro vino i pivo.
Brza i točna posuga. — Cijene umjerene.
M. Pilaj, svratištar.

Lječilište u Samoboru.

Prodaja brašna
na malo i veliko, osobito pak prepo-
ručujemo naše pšenično brašno
broj 0 1 2
klgr po K —36 —32 —28

Andrija Nagode nasljednici
mlin na čigre u Samoboru.

Sredstvo protiv zatvoravanja,
tustilu i ulozima
STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i
sigurno djelujuće sredstvo, te prema
ispoređujućoj analizi najbolja
gorka voda. 12

4 filtra
Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je
„GOLUB“
jedini hrvatski proizvod. Zdravija neškodljiv.
Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filtra.
Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.
4 filtra